

1. DÖNEM - 1. YAZILI KAZANIM LİSTESİ

8.1.1	Kader ve kaza inancını açıklar
8.1.2	İnsanın ilmi, iradesi, sorumluluğu ile kader arasında ilişki kurar.
8.1.3	Kaza ve kader ile ilgili kavramları analiz eder.
8.1.4	Toplumda kader ve kaza ile ilgili yaygın olan yanlış anlayışları sorgular.
8.1.5	Hız. Musa'nın (a.s.) hayatını ana hatlarıyla tanıır.
8.1.6	Ayet'el Kürsî'yi okur, anlamını söyler.
8.2.1	İslam'ım paylaşma ve yardımlaşmaya verdiği önemi ayet ve hadisler ışığında yorumlar.

BİLİNMESİ GEREKENLER

8.1.1 Kader ve kaza inancını açıklar.

Kader; Allah'ın (c.c.) sonsuz ilmi ve kudretiyle, evrende olmuş ve olacak olan her şeyi takdir etmesidir. Yine varlıkları istediği şekilde ve biçimde yaratması, insanların özgür iradeleriyle yapacaklarını Allah'ın (c.c.) önceden bilmesi ve düzenlemesine denir.

Kaza; ezelde bilinen ve takdir edilen şeyin, zamanı ve yeri geldiğinde Allah (c.c.) tarafından yaratılması demektir.

Kader ve Evrendeki Yasalar

Fiziksel Yasalar: Deney, gözlem ve araştırmalar sonucunda insanlar tarafından tespit edilen yasalardır.

Biyolojik Yasalar: Yüce Allah'ın (c.c.) bitki, hayvan ve insanların yapı ve işlevlerine dair kurmuş olduğu yasalardır.

Toplumsal Yasalar: Toplumun sağlıklı bir şekilde varlığını sürdürebilmesi için uyması gereken yasalardır.

8.1.2 İnsanın ilmi, iradesi, sorumluluğu ile kader arasında ilişki kurar.

İnsan yapacağı her türlü iyi, kötü, güzel, çirkin birçok şeye kendisi karar verir. Bu da insanın irade sahibi bir varlık olduğunun en temel göstergesidir. Dolayısıyla insan yapıp ettiklerinden sorumludur.

İrade kavramı; Allah'ın (c.c.) veya insanın ilgili seçeneklerden birini seçip uygulaması olarak tanımlanır.

İrade iki bölümde incelenir; külli irade ve cüz'i irade.

Külli irade; Allah'ın (c.c.) sınırsız iradesine verilen isimdir. Cinsiyet, ırk, anne ve baba gibi durumlar Allah'ın bu sonsuz ve sınırsız iradesiyle belirlenir.

Cüz'i irade; insanların kendi tercihlerine dayalı olan irade çeşididir. İş, eş ve arkadaş seçimleri buna örnektir.

8.1.3 Kaza ve kader ile ilgili kavramları analiz eder.

Tevekkül: Kişinin üzerine düşeni yaptıktan sonra işin sonucunu Allah'a (c.c.) bırakmasıdır.

Rızık: Allah'ın (c.c.) verdiği maddi ve manevi olanakların tamamı.

Ömür: İnsanın dünya hayatını kapsayan yaşam süresi.

Ecel: Dünya hayatının son bulması.

Başarı ve Başarısızlık: Başarı, insanların hedefledikleri yerlere ulaşması, başarısızlık ise ulaşamamasıdır.

Emek: Başarıya ulaşmak için gösterilmiş çabadır.

8.1.4 Toplumda kader ve kaza ile ilgili yaygın olan yanlış anlayışları sorgular.

İnsanların başlarına gelen her şeyi kadere bağlamaları son derece yanlıştır. Bu olayın yanlışlığı Kur'an-ı Kerim'de şu şekilde dile getirilmiştir; "Biz her insanın kaderini kendi çabasına bağlı kıldık..." (İsrâ suresi, 13. ayet). Ayettende anlaşılabileceği üzere insanlar kaderi çok yanlış yorumlamış ve büyük bir tembellik içerisinde düşmüştür. Bu durumdan bir an önce kurtulmak gerekir.

7.1.6 Hz. Musa'nın (a.s.) hayatını ana hatlarıyla tanır.

- Kur'an-ı Kerim'de kardeşi Hz. Harun (a.s.) ile birlikte Firavun ile mücadelesi anlatılmıştır.
- Kendisine Tevrat isimli Kutsal kitap indirilmiştir.
- Mucizesi, asâsının yılanı dönüşmesi Kur'an-ı Kerim'de geçmektedir.
- İsrailoğullarına gönderilmiş bir peygamberdir.
- Kur'an-ı Kerim'de adı çokça zikredilen ulu'l azim peygamberlerden birisidir.

8.1.6 Ayet'el Kürsi'yi okur, anlamını söyler.

Okunuşu

Bismillahirrahmanirrahim, Allahü lâ ilâhe illâ hüvel hayyül kayyûm, lâ te'huzühû sinetün velâ nevm, lehû mâ fis semâvâti ve mâ fil ard, men zellezî yeşfeu indehû illâ bi iznih, ya'lemü mâ beyne eydihim ve mâ halfehüm, ve lâ yühîtüne bi şey'in min ilmihi illâ bi mâ şâ', vesia kürsiyyühüs semâvâti vel ard, ve lâ yeüdühü hifzuhümâ, ve hüvel aliyül azîm.

Anlamı

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla. Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur. O daima diridir (hayyır), bütün varlığın idaresini yürüten (kayyum)dir. Onu ne uyuklama tutar ne de uyku. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi onundur. İzni olmadan huzurunda şefaate edecek olan kimdir? O, kullarının önlerinde ve arkalarında ne varsa hepsini bilir. Onlar ise onun dilediği kadarından başka ilminden hiçbir şey kavrayamazlar. Onun sonsuz kudreti, gökleri ve yeri kaplar. Onları görüp gözetmek ona ağır gelmez. Gerçekten yüce ve büyük olan yalnızca odur.

8.2.1 İslam'ın paylaşma ve yardımlaşmaya verdiği önemi ayet ve hadisler ışığında yorumlar.

Yardımlaşma insan için vazgeçilmez bir ihtiyaçtır. İnsanlar hayatının her evresinde bir başkasının yardımına ihtiyaç duyabilir. "Ben" düşüncesini "Biz" düşüncesine çeviren olgudur yardımlaşma ve dayanışma. Nitekim Hz. Peygamber (s.a.v.); "Müslüman, Müslümanın kardeşidir. Ona zulmetmez. Onu düşman eline bırakmaz. Her kim Müslüman kardeşinin bir ihtiyacını giderirse Allah da onun ihtiyacını giderir. Her kim bir Müslümanın bir sıkıntısını giderirse Allah da onun kıyamet sıkıntılarından bir sıkıntısını giderir. Her kim dünyada, bir Müslümanın ayıbını örterse Allah da kıyamet günü onun (ayıbını) örter." buyurarak İslam dininin yardımlaşma ve dayanışmaya ne kadar önem verdiğini vurgular.

A. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri verilen kelimelerden uygun olanıyla doldurunuz. (20 Puan)

ecel

ömür

tevekkül

rızık

emek

1. Hayat, yaşama, yaşayış anlamlarına gelir. İnsanın doğumundan ölümüne kadar geçen zamana denir.
2. İnsan ve diğer canlıların beslenip yaşayabilmeleri için yedikleri, içtikleri ve faydalandıkları tüm nimetlere denir
3. İnsanın dünya hayatının son bulmasına denir.
4. İnsanın elinden gelen her şeyi yaptıktan sonra gerisini Allah'a (c.c.) bırakmasına denir.
5. Başarıya ulaşmak için gösterilmiş tüm çabaya denir.

B. Aşağıda verilen bilgilerden doğru olana (D) , yanlış olana (Y) yazınız. (20 Puan)

☐	Kişinin cinsiyeti cüz'i irade kapsamında değerlendirilir.
☐	Hız. Muhammed (s.a.v.) kardeşi Hız. Harun (a.s.) ile birlikte Firavun'a karşı savaşmıştır.
☐	Deney, gözlem ve araştırmalar sonucunda insanlar tarafından tespit edilen yasalara fiziksel yasalar denir.
☐	Kişinin anne babası külli irade ile belirlenir.
☐	Toplumun sağlıklı bir şekilde varlığını sürdürebilmesi için uyması gereken yasalara toplumsal yasalar denir.

C. Aşağıdaki boşluğa Ayet'el Kürsi'nin okunuşunu yazınız. (10 Puan)

.....

.....

.....

.....

.....

D. Kader ve kaza kavramlarının tanımını yazınız ve bu kavramlarla ilgili birer tane örnek veriniz. (10 Puan)

.....

.....

.....

.....

.....

E. Aşağıdaki boşluğa Hz. Musa (a.s.) ile ilgili beş maddelik bilgi veriniz. (10 Puan)

.....

.....

.....

.....

.....

F. Külli irade ve cüz'i irade kavramlarının tanımını yazınız ve bu kavramlar ile ilgili birer tane örnek yazınız. (10 Puan)

.....

.....

.....

.....

.....

G. Allah'da (c.c.) bulunan sonsuz ve sınırsız iradeye verilen isim nedir? (20 Puan)

8.SINIF DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ CEVAP ANAHTARI

KLASİK YAZILI

A.

1. Ömür
2. Rızık
3. Ecel
4. Tevekkül
5. Emek

B.

1. Y 2. Y 3. D 4. D 5. D

C.

Bismillahirrahmanirrahim, Allhü lâ ilâhe illâ hüvel hayyül kayyûm, lâ te'huzühû sinetün velâ nevm, lehû mâ fis semâvâti va mâ fil ard, men zellezî yeşfeu indehû illâ bi iznih, ya'lemü mâ beyne eydîhim ve mâ halfehüm, ve lâ yühîtune bî şey'in min ilmihi illâ bi mâ şâ', vesia kürsiy-yühüs semâvâti Vel ard, ve lâ yeüdü-hû hifzuhümâ, ve hüvel aliyyül azîm.

D.

Kader; Allah'ın (c.c.) sonsuz ilmi ve kudretiyle, evrende olmuş ve olacak olan her şeyi takdir etmesidir. Yine varlıkları istediği şekilde ve biçimde yaratması, insanların özgü iradeleriyle yapacaklarını Allah'ın (c.c.) önceden bilmesi ve düzenlemesine denir. Örnek; suyun 100 derecede kaynadığının bilinmesi.

Kaza; ezelde bilinen ve takdir edilen şeyin, zamanı ve yeri geldiğinde Allah (c.c.) tarafından yaratılması demektir. Örnek; suyun 100 derecede kaynaması.

E.

- Kur'an-ı Kerim'de kardeşi Hz. Harun (a.s.) ile birlikte Firavun ile mücadelesi anlatılmıştır.
- Kendisine Tevrat isimli Kutsal kitap indirilmiştir.
- Mucizesi Asâsının yılanı dönüşmesi Kur'an-ı Kerim'de geçmektedir.
- İsrailoğullarına gönderilmiş bir peygamberdir.
- Kur'an-ı Kerim'de adı çokça zikredilen ulu'l azim peygamberlerden birisidir.

F.

Külli irade; Allah'ın (c.c.) sınırsız iradesine verilen isimdir. Cinsiyet, ırk, anne ve baba gibi durumlar külli iradeye örnektir.

Cüz'i irade; insanların kendi tercihlerine dayalı olan irade çeşididir. İş, eş ve arkadaş seçimleri buna örnektir.

G.

H.